Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/1774

2025 12 18

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2025/1774

2025 m. rugpjūčio 28 d.

kuriuo dėl strateginių investicijų gynybos srityje, nustatytų „InvestEU“ fondo investavimo gairėse, iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/1078

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 ([1]), ypač į jo 8 straipsnio 9 dalį,

kadangi:

(1) programa „InvestEU“ siekiama paremti finansavimo ir investavimo operacijas, kuriomis padedama siekti Reglamento (ES) 2021/523 3 ir 8 straipsniuose bei II priede nurodytų Sąjungos politikos tikslų. Šiomis finansavimo ir investavimo operacijomis siekiama remti, be kita ko, gynybos pramonę, kad būtų prisidedama prie Sąjungos strateginio savarankiškumo;

(2) pagal Reglamento (ES) 2021/523 14 straipsnio 1 dalies d punktą finansavimo ir investavimo operacijos pagal kiekvieną iš to reglamento 8 straipsnyje nurodytų politikos linijų turi atitikti investavimo gaires, išdėstytas Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2021/1078 ([2]) priede (toliau – dabartinės investavimo gairės), ir būti grindžiamos Reglamento (ES) 2021/523 8 straipsnio 3 ir 10 dalimis. Kalbant apie strategines investicijas į gynybą, siekiant apsaugoti Sąjungos ir valstybių narių saugumą tose investavimo gairėse nustatyti apribojimai, susiję su galutiniais gavėjais, kuriuos kontroliuoja trečioji valstybė arba trečiosios valstybės subjektai, ir galutiniais gavėjais, kurių vykdomoji valdyba yra už Sąjungos ribų;

(3) Baltojoje knygoje dėl Europos gynybos parengties 2030 m. ([3]) pabrėžiama, kad būtina skubiai gerinti Sąjungoje įsisteigusių įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones bei vidutinės kapitalizacijos įmones, galimybes gauti kapitalo, kad jos galėtų įgyvendinti savo sprendimus pramonės mastu ir paskatinti pramonės plėtrą, kurios siekia Sąjunga. Finansų sektoriuje didėja susidomėjimas gynyba. Tačiau, be kita ko, dėl viešųjų ir privačiųjų finansų įstaigų investavimo politikos apribojimų gynybos sektorius tebėra nepakankamai dėmesio sulaukianti rinka. Siekiant spręsti šiuos uždavinius, labai svarbu sutelkti visą programos „InvestEU“ potencialą gynybos sektoriui remti;

(4) iš suinteresuotųjų subjektų atsiliepimų, gautų per viešas konsultacijas ir tikslines konsultacijas su „InvestEU“ įgyvendinančiaisiais partneriais ir valstybėmis narėmis, matyti, kad dabartinėse investavimo gairėse strateginėms investicijoms nustatyti apribojimai gali trukdyti panaudoti „InvestEU“ fondo lėšas gynybos sektoriui remti. Todėl dabartinėse investavimo gairėse turėtų būti atlikti tiksliniai pakeitimai, kad jos būtų visiškai pritaikytos prie programos „InvestEU“ ypatumų, t. y. netiesioginio valdymo būdu įgyvendinamos biudžeto garantijos. Siūlomais pakeitimais bus sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti programą „InvestEU“ gynybos sektoriui remti, kartu išlaikant pakankamas strateginių investicijų į gynybą apsaugos priemones pagal Reglamentą (ES) 2021/523;

(5) strateginių investicijų į gynybą, kurioms taikomi apribojimai, taikymo sritis dabartinėse investavimo gairėse apibrėžiama kaip gynybos technologijos ir produktai, nurodyti Europos gynybos fondo metinėje darbo programoje. Dėl šios apibrėžties atsiranda nereikalingas sudėtingumas ir teisinis netikrumas dėl kintančio Europos gynybos fondo darbo programos pobūdžio. Ši taikymo sritis turėtų būti supaprastinta nurodant investicijas į gynybos technologijas ir produktus, visų pirma sukurtus kariniams tikslams. Toks supaprastinimas padidintų nuspėjamumą programos „InvestEU“ įgyvendinantiesiems partneriams ir finansų tarpininkams, nes jiems būtų pateikta aiški metodika, pagal kurią būtų galima nustatyti, ar galutiniams gavėjams taikomi su trečiosiomis valstybėmis susiję apribojimai, be kita ko, siekiant paaiškinti, kaip tie apribojimai taikomi gynybos ir civilinėms reikmėms (dvejopo naudojimo) naudojamoms technologijoms;

([1]) OL L 107, 2021 3 26, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
([2]) 2021 m. balandžio 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/1078, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523 papildomas nustatomomis „InvestEU“ fondo investavimo gairėmis (OL L 234, 2021 7 2, p. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).
([3]) JOIN(2025) 120 *final*, 2025 m. kovo 19 d.

(6) dabartinėse investavimo gairėse reikalaujama, kad trečiosios valstybės arba trečiosios valstybės subjektų kontroliuojamas subjektas, kad atitiktų reikalavimus, turi įrodyti, kad valstybė narė, kurioje jis yra įsisteigęs, patvirtino garantiją pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/697 ([4]), kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas, nustatytus reikalavimus atitinkantiems subjektams taikomus principus. Ta nuostata nėra pritaikyta prie programos „InvestEU“ ypatumų ir ja ribojamas finansavimo panaudojimas. Sąjungos finansinį įnašą pagal gynybos programą gavusios valstybės narės patvirtintos garantijos atrodo pakankamos Sąjungos ir jos valstybių narių saugumui apsaugoti „InvestEU“ fondo kontekste. Turėtų būti reikalaujama, kad garantiją, konkrečiai susijusią su „InvestEU“ operacija, pateiktų tik tie subjektai, kurie negali atitikti šių kriterijų. Šiuo pakeitimu siekiama paaiškinti, kaip įgyvendinamas „InvestEU“ fondas remiant Sąjungoje įsisteigusius ir ne ES subjektų kontroliuojamus subjektus. Tokios garantijos atitinkamais atvejais gali būti grindžiamos rizikos mažinimo priemonėmis, kurias nustatė valstybė narė, tikrinanti, kaip kita trečioji valstybė arba kitas trečiosios valstybės subjektas įgyja tokių juridinių asmenų kontrolę, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/452 ([5]), arba kurios nustatytos jos naudai;

(7) dabartinėse investavimo gairėse nustatyta, kad strateginių investicijų į gynybą atveju apribojimai, susiję su galutinių gavėjų kontrole, taip pat taikomi jų tiekėjams ir subrangovams. Ši plati taikymo sritis nėra pritaikyta prie pagal programą „InvestEU“ teikiamo finansavimo rūšies ir gali trukdyti panaudoti „InvestEU“ finansavimą dėl nereikalingos administracinės naštos. Siekiant supaprastinti programos „InvestEU“ finansavimo administracinį procesą ir užtikrinti, kad „InvestEU“ finansavimui taikomos tinkamumo finansuoti sąlygos būtų pritaikytos skolos ir nuosavo kapitalo finansavimo priemonėms, iš investavimo gairių turėtų būti išbraukta nuoroda į tiekėjus trečiųjų valstybių vykdomos kontrolės atveju;

(8) dabartinėse investavimo gairėse strateginėms investicijoms nustatyti apribojimai nereikalingu mastu suvaržo asocijuotosiose trečiosiose valstybėse įsisteigusių arba asocijuotosios trečiosios valstybės ar trečiųjų valstybių subjektų kontroliuojamų subjektų tinkamumą finansuoti. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas Sąjungoje ir programos „InvestEU“ asocijuotojoje trečiojoje valstybėje įsisteigusiems subjektams ir suderinti Europos gynybos fonde ir kitose gynybos programose, kuriose Sąjunga yra finansinė paramos teikėja, nustatytą reikalavimus atitinkantiems subjektams taikomą principą, dabartinės investavimo gairės turėtų būti pritaikytos, siekiant užtikrinti, kad apribojimai būtų taikomi subjektams, įsteigtiems ar kontroliuojamiems neasocijuotųjų trečiųjų valstybių arba trečiųjų valstybių subjektų;

(9) pagal dabartines investavimo gaires, praėjus ne daugiau kaip penkeriems metams nuo galutinio finansavimo išmokėjimo dienos, galutiniai strateginių investicijų į gynybą gavėjai negali suteikti išskirtinės licencijos arba perduoti intelektinės nuosavybės teisių į susijusias ypatingos svarbos technologijas ir technologijas, kurios yra svarbios siekiant apsaugoti esminius Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesus, tiesiogiai atsirandančius dėl tų strateginių investicijų, trečiosioms valstybėms arba trečiųjų valstybių subjektams, nebent tai patvirtina valstybė narė, kurioje yra įsisteigęs galutinis gavėjas. Tos nuostatos įgyvendinimas kelia didelių iššūkių ir kliūčių valstybėse narėse, todėl trukdo įgyvendinti programą „InvestEU“ gynybai remti, nes reikalaujama, kad valstybės narės, be esamų mechanizmų, įdiegtų ir naujų formų kontrolę, pavyzdžiui, karinių prekių eksporto ar tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo. Siekiant įveikti šiuos sunkumus, dabartinės investavimo gairės turėtų būti iš dalies pakeistos siekiant užtikrinti, kad paramos gavėjams būtų taikomi tik esami kontrolės mechanizmai, kuriuos įgyvendina valstybės narės, kuriose jie yra įsisteigę, o finansavimo ir investavimo operacijai taikoma ES garantija;

(10) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2021/1078 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Deleguotojo reglamento (ES) 2021/1078 priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

([4]) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/697, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1092, (OL L 170, 2021 5 12, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([5]) 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema, (OL L 79I, 2019 3 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugpjūčio 28 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Deleguotojo reglamento (ES) 2021/1078 priedo 2.10 punktas pakeičiamas taip:

„2.10.**Strateginės investicijos**

Kaip nustatyta Reglamento (ES) 2021/523 8 straipsnio 3 dalyje, finansavimo arba investavimo operacijomis pagal programą „InvestEU“ gali būti prisidedama prie veiklos, kuri Sąjungai yra strategiškai svarbi. Tokia veikla laikoma strateginėmis investicijomis, jeigu ji:

a) yra susijusi su projektais ir galutiniais gavėjais, kurie siejami su rizika Sąjungos, jos valstybių narių arba programos „InvestEU“ asocijuotųjų valstybių (toliau – asocijuotosios valstybės) saugumui ar viešajai tvarkai, visų pirma investicijos į gynybos ir kosmoso sektorius, taip pat kibernetinį saugumą:

   i) gynybos srityje – investicijos į technologijas ir produktus, visų pirma sukurtus kariniams tikslams,

   ii) kosmoso srityje – investicijos į šiuos produktus:

      — atominius laikrodžius (įskaitant GALILEO padėties nustatymo sistemas);

      — strateginius paleidimo įrenginius (įskaitant Sąjungos valdomoms kosminėms sistemoms skirtas nešančiąsias raketas);

      — kosmoso produktus, apibrėžtus sąraše, dėl kurio Komisija kasmet priima sprendimą ir kuris perduodamas Valdančiajai tarybai;

   iii) kibernetinio saugumo srityje – investicijos, kuriomis daugiausia dėmesio skiriama tik kibernetinio saugumo priemonių ir sprendimų kūrimui ir diegimui, be kita ko, kai jie yra skaitmeninių tinklų ir duomenų infrastruktūros diegimo arba atnaujinimo dalis,

   arba

b) prisideda prie Sąjungos atsparumo jai strategiškai svarbiose srityse, kaip nustatyta 6.1.1.8, 6.2.1.1 ir 6.4.1.1 skirsniuose, išlaikant ir stiprinant strategines vertės grandines ir Sąjungai strategiškai svarbią veiklą, įskaitant bendriems Europos interesams svarbius projektus, šiose srityse: ypatingos svarbos infrastruktūros, transformatyviųjų technologijų, padėtį iš esmės keičiančių inovacijų ir išteklių įmonėms ir vartotojams.

Tiesioginių operacijų atveju įgyvendinantysis partneris užtikrina, kad vykdant strategines investicijas būtų laikomasi tolesnėse pastraipose nustatytų apribojimų. Netiesioginių operacijų atveju įgyvendinantysis partneris pagal susitarimą reikalauja, kad finansų tarpininkas užtikrintų reikalavimų laikymąsi su tais pačiais apribojimais.

Apribojimai taikomi galutiniams gavėjams, kuriems taikomas pirmos pastraipos a punktas, išskyrus atvejus, kai tiesioginės operacijos neviršija 10 000 000 EUR ir sandoriai vykdant netiesiogines operacijas neviršija 10 000 000 EUR.

Šiame skirsnyje nustatytų apribojimų tikslais:

a) kontrolė – gebėjimas tiesiogiai arba netiesiogiai daryti teisės subjektui lemiamą įtaką per vieną ar kelis tarpinius teisės subjektus;

b) vykdomoji valdyba – teisės subjekto organas, kuris yra paskirtas pagal nacionalinę teisę ir, kai taikytina, yra atskaitingas vykdomajam direktoriui arba bet kuriam kitam asmeniui, turinčiam palyginamus įgaliojimus priimti sprendimus, kuriam suteikti įgaliojimai nustatyti teisės subjekto strategiją, tikslus ir bendrą kryptį ir kuris prižiūri ir stebi vadovybės sprendimų priėmimą;

c) neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas – teisės subjektas, įsisteigęs neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje arba, jei jis yra įsisteigęs Sąjungoje arba asocijuotojoje valstybėje, kurio vykdomoji valdyba yra neasocijuotojoje trečiojoje valstybėje. Teisės subjekto įsteigimo vieta nustatoma pagal jo registruotos buveinės vietą.

Galutinio gavėjo, kuriam taikomas pirmos pastraipos a punktas, vykdomoji valdyba yra Sąjungoje arba asocijuotojoje valstybėje ir jo nekontroliuoja neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektai.

Jei galutinis gavėjas, kuriam taikomas pirmos pastraipos a punktas, dalyvauja strateginėje investicijoje 5G ryšio srityje, priemonės ir rizikos mažinimo planai pagal 5G kibernetinio saugumo priemonių rinkinį (*) taip pat taikomi jo tiekėjams. Tokie tiekėjai visų pirma yra telekomunikacijų įrangos pardavėjai ir gamintojai bei kiti trečiųjų šalių tiekėjai, pavyzdžiui, debesijos infrastruktūros paslaugų teikėjai, valdomų paslaugų teikėjai, sistemų integruotojai, saugumo ir techninės priežiūros rangovai ir perdavimo įrangos gamintojai.

Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, teisės subjektas, kuriam taikomas pirmos pastraipos a punktas ir kuris dalyvauja strateginėje investicijoje į gynybą, kurio vykdomoji valdyba yra Sąjungoje arba asocijuotojoje valstybėje ir kurį kontroliuoja neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas, turi teisę būti gavėju vienu iš šių atvejų:

— įrodo, kad gavo valstybės narės arba asocijuotosios valstybės, kurioje jis yra įsisteigęs, patvirtintą garantiją pagal gynybos programą, gavusią ES finansinį įnašą (**);

— įrodo, kad konkrečiai operacijos tikslais gavo valstybės narės arba asocijuotosios valstybės, kurioje jis yra įsisteigęs, laiku patvirtintą garantiją. Garantijoje pateikiami patikinimai, kad tokio teisės subjekto dalyvavimas veiksme neprieštarautų Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos interesams, kaip nustatyta pagal BUSP vadovaujantis ES sutarties V antraštine dalimi, arba Reglamento (ES) 2021/523 3 straipsnyje nustatytais tikslais. Garantija visų pirma pagrindžiama, kad operacijos tikslais: taikomos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad:

  i) galutinio gavėjo kontrolė nebūtų vykdoma taip, kad būtų suvaržomas ar apribojamas jo gebėjimas vykdyti operacija finansuojamą gynybos veiklą, ir

  ii) neasocijuotajai trečiajai valstybei ar neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektui būtų užkirstas kelias susipažinti su neskelbtina arba įslaptinta informacija, susijusia su operacija finansuojama gynybos veikla, o operacijoje dalyvaujantys darbuotojai ar kiti asmenys turėtų valstybės narės arba asocijuotosios valstybės pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus išduotus nacionalinius patikimumo pažymėjimus.

Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, teisės subjektas, kuriam taikomas pirmos pastraipos a punktas ir kuris dalyvauja strateginėje investicijoje į kosmosą, kurio vykdomoji valdyba yra Sąjungoje arba asocijuotojoje valstybėje ir kurį kontroliuoja neasocijuotoji trečioji valstybė arba neasocijuotosios trečiosios valstybės subjektas, atitinka reikalavimus būti galutiniu gavėju, jei jam Komisija suteikė išimtį pagal reikalavimus atitinkantiems subjektams taikomus principus, nustatytus atitinkamose Reglamento (ES) 2021/696 nuostatose.

Įgyvendinantysis partneris turi pranešti Komisijai apie bet kokią nuo šiame 2.10 skirsnyje nustatytų apribojimų nukrypti leidžiančią nuostatą.

Nors finansavimo ir investavimo operacijai taikoma ES garantija, galutinis gavėjas, kuriam taikomas pirmos pastraipos a punktas, pagal taikomas nacionalines procedūras gauna atitinkamus valstybių narių arba asocijuotosios valstybės, kurioje jie yra įsisteigę, patvirtinimus, kad perduotų intelektinės nuosavybės teises arba suteiktų išimtinę licenciją naudotis šiomis teisėmis neasocijuotosioms trečiosioms valstybėms arba neasocijuotųjų trečiųjų valstybių subjektams, jei tokios teisės tiesiogiai susijusios su tomis operacijomis.

(*) TIS bendradarbiavimo grupė, „Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures“, 2020 m. sausio mėn., https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468.

(**) Be kita ko, tai apima programas, nustatytas:

— 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1092, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės plėtros programa Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti, (OL L 200, 2018 8 7, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj);

— Reglamente (ES) 2021/697;

— 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP) (OL L 185, 2023 7 24, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj);

— 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/2418, kuriuo nustatoma priemonė Europos gynybos pramonei stiprinti vykdant bendradarbiaujamuosius viešuosius pirkimus (EDIRPA), (OL L, 2023/2418, 2023 10 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj);

— 2025 m. gegužės 27 d. Tarybos reglamente (ES) 2025/1106, kuriuo nustatoma Europos saugumo veiksmų (SAFE) stiprinant Europos gynybos pramonę priemonė, (OL L, 2025/1106, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.“